

Svar på fråga 2023/24:1091 av Ola Möller (S)
Tribunal för Syrien och Irak

Ola Möller har frågat mig hur jag och regeringen aktivt arbetar för att driva frågan om en tribunal för Daeshs brott i Syrien och Irak.

Regeringen anser att ansvar för de fruktansvärda brott som begåtts inom ramen för de väpnade konflikterna i Syrien och Irak måste utkrävas. Det är en grundläggande förutsättning för att tillförsäkra rättvisa och upprättelse för alla de som fallit offer för övergreppen men också för att förebygga att dessa brott begås igen och för att skapa förutsättningar för hållbar fred i regionen.

Sverige har agerat med kraft för att situationen i Syrien ska hänskjutas till den internationella brottsmålsdomstolen, vilket tyvärr förhindrats av bl.a. Ryssland. Parallellt har Sverige lagt stor energi på att stödja andra mekanismer för ansvarsutkrävande, inte minst FN:s bevisinsamlingsmekanism för Syrien, IIIM (The International, Impartial and Independent

Mechanism – Syria), och FN:s utredningsgrupp UNITAD (Investigative Team to Promote Accountability for Crimes Committed by Da'esh/ISIL).

Förutom att stötta dem finansiellt och med personal har Sverige slutit samarbetsavtal med mekanismerna som förbättrat och förenklat svenska brottsbekämpande myndigheters samarbete med dem.

Med hjälp av bland annat information och bevisning från dessa mekanismer har svenska åklagare åtalat ett antal personer för brott begångna i Syrien och Irak, vilket lett till fällande domar. Svenska åklagare ligger i framkant vad gäller åtal i nationella domstolar för dessa brott. Flera förundersökningar pågår också.

Ansträngningar för ansvarsutkrävande görs också av självstyret i nordöstra Syrien, liksom av Irak. Regeringen anser att lagföring i första hand ska ske i regionen, även om den frågan inkluderar flera svåra överväganden och utmaningar. I diskussioner med andra likasinnade länder har konstaterats att etablerandet av en internationell tribunal är förenat med en rad svårigheter, varför diskussionerna i stället kommit att handla mer om andra vägar för ansvarsutkrävande.

Stockholm den 9 september 2024

Tobias Billström